

2021

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МОВНОЇ
ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ**

**Збірник наукових статей
за матеріалами XVI Міжнародної
науково-практичної конференції**

19 жовтня 2021 р.

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Казахський національний університет імені аль-Фарабі (Казахстан)
Бельський державний університет імені Алеко Руссо (Молдова)
Texas A&M University-commerce (USA)

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових статей за матеріалами XVI
Міжнародної науково-практичної конференції
19 жовтня 2021 р.

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

Сборник научных статей по материалам XVI
Международной научно-практической конференции
19 октября 2021 г.

П78 Проблеми і перспективи мовної підготовки іноземних студентів у закладах вищої освіти: збірник наукових статей за матеріалами XVI Міжнародної науково-практичної конференції (19 жовтня 2021 р.). – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 378 с.

ISBN 978-617-8059-16-3.

У збірнику наукових статей за матеріалами конференції висвітлюються актуальні проблеми лінгводидактики та методики викладання іноземних мов, застосування у сучасному освітньому процесі традиційних та інноваційних технологій, прийомів та алгоритмів розвитку комунікативних та дискурсивних компетенцій іноземних студентів, а також психолого-педагогічні засади організації навчального процесу, міжкультурної адаптації та інтеграції іноземних студентів у освітній простір ЗВО, питання професійно-орієнтованого навчання іноземних студентів.

Збірник адресовано викладачам вищих навчальних закладів, аспірантам, студентам.

УДК 378

Адреса: Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
61002, м Харків вул Ярослава Мудрого, 25.

Телефон: (057) 707-36-81.

Друкується в авторській редакції. За зміст, автентичність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

E-learning as an integral part of the educational environment

Solovyova Olga

Ph.D, assistant professor

Gayduk Lidiya

senior lecturer

Zaporizhzhia State Medical University

Zaporizhzhia, Ukraine

e-mail: ovsolovyova6@gmail.com

With the development of the information sphere, life of a modern person is strongly connected with modern information systems and technologies. Information penetrates into a person's life, regardless his gender, activity, age, gender, etc. and becomes an integral part of it. In modern realities for successful and effective professional activities, the teacher is obliged to use all the opportunities of information technologies.

Every modern teacher needs to understand what advantages this will give to him and with what difficulties he may face. The first and most obvious way to informatize educational process is the active use of Internet technology [1].

The pandemic has led to a sharp shift from classroom learning to online learning in many countries. Many people are wondering whether online learning will continue and how such changes will affect the global education market.

E-learning, also called online learning, is the acquisition of knowledge through electronic technology and the media. E-learning takes place online, where students can access their learning materials anywhere, anytime. E-learning often has the form of online courses, online platforms or online programs.

In recent years, there has been a significant introduction of online educational resources: various language programs, virtual learning, video conferencing tools or online learning software. Many online learning platforms offer free access to their services [2].

Modern education has completely changed. Teachers now have access to their students through chat groups, video calls, voting, and document sharing. It is also

easier for students to communicate online. Traditional offline learning and e-learning can go hand in hand.

Most modern tools on online learning platforms make it possible to track student performance. Performance tracking allows teachers to provide ongoing feedback and monitor what students have done, how long it has taken, and how many mistakes they have made. Some other tools are able to create interactive resources. Creating quizzes, dragging exercises, simulations, various games - all within the capabilities of these sets of tools. Making online learning fun and effective through the use of technology is extremely important. Over a period of time, it has been observed that the integration of games has shown a higher interest and increased motivation to learn.

Although online education is undoubtedly very promising, many students who are uncomfortable learning online still prefer the traditional direct learning methods to which they are accustomed. All students have unique learning styles, and online learning may never be a universal solution for education.

Literature:

1. Казанская О. В. От дистанционного обучения к электронному. *Информ. технологии в образовании*. Новосибирск: Изд-во НГТУ, 2009. № 1 (17). С. 4–5.
2. Moreno, R., & Mayer, R, Interactive multimodal learning environments. *Educational Psychology Review*, 19(3), 309-326, 2007.

Як зацікавити історією України студентів-іноземців?

Свинаренко Н.О., Добрунова Л.Е.

*к.іст.н., доценти кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця*

м. Харків, Україна

e-mail: nsvinarenko2@gmail.com; dobrunova.l@rambler.ru

Методистами давно відмічено, що використання у навчальному процесі країнознавчої інформації про реалії та спосіб життя рідної країни значно підвищує мотивацію і у вивченні української (чи російської) мови як іноземної [1, С.18]. До числа таких цілей можна віднести не тільки бажання розповідати новим українським друзям про свою державу, але і робота на батьківщині з

ЗМІСТ

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

<i>Айтпаева А. С.</i> Об опыте преподавания аспекта «Говорение»: использование кейс метода на занятиях по РКИ	3
<i>Артьомова О. І., Ушакова Н. В.</i> Метод TPRS: використання на початковому етапі навчання української як іноземної	8
<i>Вальченко І. В.</i> Роль фразеології в практиці викладання української мови як іноземної	13
<i>Гура В. О.</i> Особливості проведення лексичної роботи на уроці української мови як іноземної (початковий етап)	15
<i>Дьолог О. С.</i> Місце та особливості самостійної роботи студентів-іноземців при вивченні навчальної дисципліни «Українська мова»	20
<i>Задорожня Л. В.</i> Тематична презентація як засіб навчання усного мовлення	25
<i>Карікова Н. М.</i> Про еволюцію поглядів науковців на технології і методи навчання української мови як іноземної	30
<i>Карпець Л. А.</i> Сучасні тенденції мовної освіти (на прикладі викладання української мови як іноземної)	34
<i>Ковалёва В. М., Савельев А. А., Чумакова Е. А.</i> Языковой учебно-методический комплекс как основной элемент дидактической подсистемы при организации смешанной формы обучения	39
<i>Курлович И. Н.</i> К вопросу об использовании художественных произведений при обучении русскому языку как иностранному	44
<i>Лисенко І. О.</i> Розвиток навичок говоріння на початковому етапі вивчення української мови як іноземної	47
<i>Макарова И. Н.</i> Особенности семантизации новой лексики на занятиях РКИ	51
<i>Малихіна Ю. О.</i> Використання мультимедійних навчальних програм як ефективний засіб розвитку мовлення та граматичних навиків на заняттях з УМІ	56
<i>Михайлюк Н. В.</i> Труднощі вивчення української мови для іноземних студентів	61
<i>Мусабекова У. Е., Саденова А. Е.</i> Дистанционное обучение иностранных студентов: образовательные инновации	63
<i>Окуневич Ю. А.</i> Производное слово как единица обучения русскому словообразованию в иностранной аудитории	69
<i>Petrusenko N. Yu.</i> Text compression as one of the components of teaching a foreign language	72
<i>Плотнікова Т. О.</i> Формування комунікативної компетенції на заняттях з української мови як іноземної	74
<i>Потапова Г. М.</i> Наукова спадщина І.О. Бодуена де Куртене та деякі	

питання лінгводидактики	79
Романова О. О. Методика формування іншомовної граматичної компетентності	84
Сергійчук Л. В. Формування комунікативних навичок у іноземних студентів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної ...	88
Соколова Г. П. О некоторых принципах функционально-коммуникативного подхода и лингвосоциокультурного метода в системе обучения иностранному языку на этапе довузовской подготовки (из опыта работы)	92
Тараненко В. В. Лексико-граматичний тренажер з УЯІ як форма самостійної роботи іноземних студентів-початківців	100
Толмачева Д. С., Игнатова Е. Р., Саденова А. Е. Некоторые особенности обучения грамматическим средствам общения студентов-иностранцев	106
Тростинська О. М. Методи навчання у лінгводидактиці	114
Хом'якова О. В., Нечипоренко С. С., Пушкарьова О. М. Вплив інтерактивних методів навчання на формування мовно-культурних компетенцій іноземних студентів	119

СУЧАСНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ, АЛГОРИТМИ ТА ПРИЙОМИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Авдєєнко Ю. І. Вивчення прикметників із застосуванням технологій навчання в УМІ	122
Архипенко Л. М. Про інноваційні технології в процесі навчання української мови як іноземної	126
Ahmedova A. K., Kurmanova T. V. Some comments from the experience of online teaching of Russian as a foreign language	130
Бабакішиєва Е. Н., Бойко Л. Ю. Роль математики в гуманітаризації освіти	135
Bezkorovaina L. S. Education in English: preliminary results and current difficulties	141
Белый В. В. Тестирование при обучении иностранному языку	146
Вержанська О. М., Лагута Т. М. Проблеми реалізації дистанційної форми навчання	150
Глобина Л. В. Творческий потенциал дистанционного обучения	156
Даркембаева Р. Д., Озекбаева Н. А., Кангожаева Р. Б. Методы критического мышления RWST при обучении языковым дисциплинам в вузе	161
Zaitseva S. S., Ojo Olajide Joshua The importance of professional training of foreign students in higher education institutions abroad: advantages and disadvantages.....	165

<i>Кір'янова О. В., Долгопол О. О.</i> Інтерактивний підхід як засіб досягнення комунікативної мети в мовній підготовці іноземних студентів	168
<i>Коваленко Т. М.</i> Використання навчальної платформи Kahoot при викладанні історії іноземним студентам	173
<i>Колесніченко Є. З., Панкратов К. М., Кльонова І. В.</i> Електронні дидактичні засоби на етапі початкової підготовки іноземних громадян з предметів природознавчого циклу	176
<i>Колесніченко Є. З., Бузика Т. В., Кльонова І. В.</i> Тестові форми у процесі природознавчої підготовки іноземних громадян на підготовчому етапі навчання	181
<i>Korenjeva I., Levchenko S.</i> Modern methods of subject-language integrated learning	186
<i>Кудрявцев В. М., Кудрявцева О. В.</i> Віртуальне середовище навчальної взаємодії між викладачем та іноземним студентом у процесі викладання економічних дисциплін	189
<i>Прилуцька Л. А.</i> Формування в іноземних студентів українознавчої компетенції під час вивчення курсу «Історія та культура України»	194
<i>Приходько С. О.</i> Особливості формування україномовної комунікативної компетентності іноземних студентів англomовної форми навчання	199
<i>Пушкарьова О. М., Комарова В. Л., Нечипоренко С. С.</i> Основні положення робочих програм з мовних дисциплін для іноземних слухачів підготовчого відділення	204
<i>Режко В. А., Хом'якова О. В.</i> Особливості вивчення української мови як іноземної в умовах зрусифікованого міста	207
<i>Рязанцева Д. В.</i> Чинники впливу на організацію самостійної роботи іноземних студентів у вивченні текстів за професійним спрямуванням	210
<i>Сентябова А. В.</i> Основные трудности обучения РКИ при дистанционном формате	216
<i>Solovyova O., Gayduk L.</i> E-learning as an integral part of the educational environment	220
<i>Свинаренко Н. О., Добрунова Л. Е.</i> Як зацікавити історією України студентів-іноземців?	221

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ПИТАННЯ АДАПТАЦІЇ ТА ІНТЕГРАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЗВО

<i>Баличева Л. В.</i> Тьюторський супровід іноземних здобувачів вищої освіти у процесі дистанційного навчання	226
<i>Bondarenko H.</i> The main issues of international student adoption in Ukrainian	

cities (based on the example of international students at V.N. Karazin Kharkiv National University)	231
Белоглазова А. В. Технология развития критического мышления и приемы развития критического мышления	235
Божко Н. М. Сучасні проблеми міжкультурної комунікації у межах мовної підготовки іноземних студентів	239
Волошан Г. А. Місце країнознавства на заняттях з іноземними здобувачами підготовчого відділення	245
Гончар М. Ю., Перетятку М. Этнокультурные особенности обучения детей ромов в Республике Молдова.....	248
Hrehová D., Mičko J. Theoretical and practical understanding of the adaptation of the foreign students	253
Kovalenko J. Adaptation and integration of foreign students into the educational process at the high educational establishment of Ukraine	261
Кулько Е. И. Проблемы адаптации иностранных студентов в контексте педагогического сопровождения	263
Моргунова Н. С. Специфіка розвитку в іноземних студентів пізнавального інтересу до вивчення української мови як мови професійного спілкування	267
Orobinska M. V. University education of students with ADHD	272
Паюл И. Использование тренинга в развитии эмпатии у студентов педагогических специальностей	275
Петрова Озель Л. П. Етнокультурний аспект у викладанні української мови як іноземної	280
Семененко І. Є. Розвиток особистості іноземних студентів за рахунок формування професійно-ціннісного ставлення до освітньої діяльності	285
Соїна І. Ю. Вплив мови на самовизначення і самоактуалізацію особистості.....	290
Сухова И. В., Комарова В.Л. К вопросу о межличностных взаимоотношениях «преподаватель – студент» при дистанционном обучении	292
Уварова Т. Ю. Методические формы внеаудиторной деятельности иностранных студентов с целью их успешного личностного становления ...	296
Ушакова Н. І. Формування пізнавальної самостійності іноземних здобувачів вищої освіти відповідно до освітніх стандартів	301
Чернявська С. М., Немерцова О. Є. Відповідальність та свідомість як чинники світоглядного ставлення особистості	309
Шевченко О. М. Соціокультурний підхід до вивчення української мови як іноземної у медичному ЗВО	314

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗВО

<i>Валіт О. С.</i> Методика та специфіка викладання курсів «Фольклор», «Літературознавство», «Мовознавство» іноземним студентам-філологам на підготовчому відділенні	317
<i>Деркач Г. О.</i> Актуальні проблеми у викладанні української мови професійно-орієнтованого спрямування іншомовним студентам	321
<i>Іванова Т. А.</i> Про викладання іноземної мови на юридичному факультеті ХНУ імені В.Н. Каразіна	325
<i>Кісіль Л. М.</i> Анотація як різновид компресії наукового тексту зі спеціальності в умовах мовної підготовки майбутніх іноземних інженерів..	329
<i>Копилова О. В.</i> Понятійний апарат економіки в системі навчання мови іноземних студентів	335
<i>Макимова К. В.</i> Problems and challenges in teaching and learning speaking of students of sports universities	339
<i>Мишонкова Н. А.</i> Особенности обучения профессиональной речи студентов-медиков	344
<i>Mospan O. P.</i> Language training content for foreign masters of architecture and urban planning	348
<i>Панайотова Т. Д.</i> Професійна спрямованість навчання хімії іноземних студентів підготовчого відділення	352
<i>Приходько В. С., Лінченко Н. Ю.</i> Професійно-орієнтоване навчання іноземних студентів	355
<i>Тукова Т. В.</i> Обучение устной речи иностранных студентов-медиков (страдательные причастия с позиции ё-проблемы)	358
<i>Черновалюк И. В.</i> Профессионально ориентированная языковая подготовка иностранных бакалавров.....	363
<i>Шипотілова О. П., Кожанов А. В.</i> Особливості викладання історичних дисциплін іноземним студентам у морських вишах під час пандемії	369

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ**

Збірник наукових статей за матеріалами
XVI Міжнародної науково-практичної конференції

19 жовтня 2021 р.

Підписано до друку 19.10.2021 р.
Формат 60x84 1/16.. Папір офсетний. Друк цифровий.
Умовн. друк. арк. 22,0.
Тираж 100 прим. Зам. №19-10.

Видавництво та друк
ФОП Іванченко І.С.
пр. Тракторобудівників, 89-а/62, м. Харків, Україна, 61135.
тел.: +38 (050/093) 40-243-50.

Свідоцтво про внесення суб`єкта видавничої справи до державного реєстру видавців,
виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 4388 від 15.08.2012 р.

monograf.com.ua